

Team vandprojekter
Viborg Kommune
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

Att. Niels Åge Skovbo

Tilladelse og dispensation til vandløbsrestaureringsprojekt ved Hedemølle bæk og Møllebækken

Dato: 12-06-2026

Sagsnr.: 26/3952
Sagsbehandler: vpmlhntn

Viborg Kommune meddeler hermed tilladelse efter vandløbsloven til gennemførelse af et vandløbsrestaureringsprojekt i Hedemølle bæk og Møllebækken ved Hjermind Krat. Projektet omhandler udlæg af store sten og dødt ved i vandløbet for at forbedre forholdene for fisk og smådyr. Se vedlagte bilag 1 for oversigtskort over projektområdet og berørte matrikler.

Direkte e-mail: mlhntn@viborg.dk

Side 1 af 11

Viborg Kommune meddeler samtidig dispensation fra § 3 i naturbeskyttelsesloven, idet projektet vurderes at være gavnligt for vandløbet og ikke vil påvirke anden beskyttet natur væsentligt.

Vær opmærksom på, at tilladelsen ikke må benyttes før klagefristen på 4 uger er udløbet.

Tilladelsen og dispensationen gives på følgende vilkår:

1. Restaureringen af vandløbet skal udføres i overensstemmelse med principperne i det offentliggjorte projekt Vandløbsrestaurering ved Hedemølle bæk af 12. marts 2026.
2. Der må ikke ske terrænændring som følge af arbejdskørsel i projektområdet.
3. Indenfor beskyttet natur må der kun køres i eksisterende kørespor medmindre der anvendes køreplader.
4. Kørespor i beskyttet natur må ikke forbedres med vejfyld (jord, flis, murbrokker el.lign). Hvis der er for vådt, anvendes køreplader.
5. Oplag af materialer må ikke ske indenfor de § 3 beskyttede naturarealer langs åen.
6. Adgangsveje skal følge skitseringen på kortet på bilag 1.
7. Projektet må ikke påvirke vandstanden uden for projektområdet.
8. Den fremtidige vedligeholdelse af Hedemølle Bæk påhviler fortsat lodsejere. Vedligeholdelsen af den offentlige del af vandløbet, Møllebækken, påhviler Viborg Kommune.
9. Anlægget færdigmeldes til Natur og Vand, der herefter kan syne arbejdet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Det bemærkes, at Viborg Kommune, hvis vilkårene eller senere anvisninger ikke efterkommes, er berettiget til at foretage det fornødne på ansøgers bekostning. Afgørelsen kan først udnyttes, når klagefristen er udløbet, og der ikke er indkommet klager

Lovgrundlag

Alle former for restaureringer, som f.eks. etablering af kunstige overhængende brinker, placering af større sten, placering af planker eller lignende ved vandløbsbunden, etablering af strømkoncentratorer og etablering af gydebanks, kræver en tilladelse efter vandløbsloven. Ligeledes kræver enhver form for tilstandsændring i beskyttet natur en dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Tilladelsen er givet efter:

- Vandløbslovens § 37 (LBK nr. 1217 af 25. november 2019)
- Kapitel 2 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v. (BEK nr. 834 af 27/06/2016)
- Naturbeskyttelseslovens § 65, stk. 2 (LBK nr. 927 af 28. juni 2024), idet der dispenseres fra § 3 i samme lov.

Habilitet

Viborg Kommune har forholdt sig til myndighedshabilitet i denne sag, da der er tale om en ansøgning fra én faggruppe i kommunen til en anden.

Team Vandprojekter har søgt om tilladelse til projektet og det er Team Natur- og vandløbsbeskyttelse, der er myndighed i spørgsmålet om tilladelse efter § 37 i vandløbsloven. Der er imidlertid ikke personoverlap mellem de to teams, og den faglige kompetence til at træffe afgørelser på området er samlet i Team Natur- og vandløbsbeskyttelse, som også træffer afgørelse i eksterne ansøgninger.

Team Natur- og vandløbsbeskyttelse vurderer, at det ansøgte ligger inden for, hvad der normalt vil blive givet tilladelse til ifølge vandløbsloven, naturbeskyttelsesloven, samt klagenævnspraksis, og det vurderes derfor, at det ikke er hverken fagligt meningsgivende eller formelt nødvendigt, at lade sagen behandle i en anden del af kommunen eller at indhente en udtalelse fra en anden myndighed eller et privat organ om sagens løsning.

Beskrivelse af projektet

Projektet omhandler udlæg af store sten og dødt ved i Møllebækken og i Hedemølle Bæk i den nedstrøms del. Projektets formål er at forbedre de fysiske forhold i vandløbet og sikre skjul for fisk. Både store sten og dødt ved forventes at skabe mere variation i vandløbet og dermed forbedre forholdene for både fisk og smådyr.

Projektet indeholder udlæg af ca. 20 tons skjulesten med en størrelse på ca. Ø 30-40 i diameter. Nedramning af ca. 150 stk. hegnsplade af robinietræ. Der udlægges dødt ved efter behov for hver ca. 25 meter. Som udgangspunkt benyttes omkringliggende dødt ved, som skubbes ud i vandløbet. Tiltagene vurderes at være fuldt reversible, hvorfor en evt. stuvning vil kunne fjernes ved at fjerne det udlagte materiale.

Arbejdsplads og oplag af materialer sker på de tilstødende stier og kørsel foregår på køreplader, hvor det vurderes nødvendigt. Omkringliggende arealer forventes derfor ikke at blive påvirket udover projektperioden.

Projektet er en del af ”havørreden tilbage til Gudenåen”. Projektet forventes at bidrage positivt til den samlede indsats for at styrke fiskebestandene i vandløbssystemet.

Projektet forventes udført i 2026. Viborg Kommune, Team Vandprojekter afholder udgifter til materialer, grus, dødt ved, transport og leje af køreplader. Ved eventuelle skader på stien afholder projektet omkostningerne til retablering.

Begrundelse for afgørelsen

Redegørelse for målsætning af vandløb og hensigt med restaureringsprojektet

Møllebækken er målsat til god økologisk tilstand i vandområdeplanerne 2021-2027. Den nuværende tilstand af vandløbet er dårlig, pga. den økologiske tilstand for fisk. Formålet med nærværende restaureringsprojekt er at forbedre forholdene for fisk og smådyr ved at placere store sten og dødt ved i vandløbet for at skabe skjul og varierende strømforhold. Projektet kan derfor medvirke til, at Møllebækken opnår en bedre økologisk tilstand.

Møllebækken (DK vandområde o8771_x)

Samlet økologisk tilstand:	Dårlig økologisk tilstand
Bemærkning til samlet økologisk tilstand:	Miljøkvalitetskravet er overskredet for et eller flere nationalt specifikke miljøfarlige forurenende stoffer
Kemisk tilstand:	God kemisk tilstand
Økologisk tilstand, planter (makrofyter):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand, smådyr (bentiske invertebrater):	Høj økologisk tilstand
Økologisk tilstand, alger (fytobenthos):	God økologisk tilstand
Økologisk tilstand, fisk:	Dårlig økologisk tilstand
Økologisk tilstand, nationalt specifikke stoffer:	Ikke-god økologisk tilstand

Redegørelse for forundersøgelser, der danner grundlag for projektet

Ansøger har gennemført besigtigelse for at fastlægge behovet for restaurering. Besigtigelserne viste, at der er få brugbare gydebanker i vandløbet og at vandløbet har fået et bredere profil, højst sandsynlig fordi det er et skovvandløb, hvor vandløbsvegetationen er blevet skygget bort af træerne. Uden vegetation er der stor risiko for, at brinkerne bliver vasket bort. Yderligere har ansøger henvist til undersøgelser af forekomsten af fisk foretaget af DTU Aqua, som også viser ringe forekomst af fisk.

Redegørelse for afstrømningsmæssige og afvandingsmæssige konsekvenser af restaureringen

Udlæg af dødt ved og store sten forventes ikke at påvirke afstrømnings- eller afvandingsmæssige forhold i vandløbet eller på de nærliggende arealer. Ansøger har i projektbeskrivelsen redegjort for, at afstrømningen ikke ændres uden for projektområdet.

Oplysninger om vandløbets nuværende og fremtidige skikkelse eller vandføringsevne og de hertil knyttede vandspejlsforhold

Ansøger har i projektbeskrivelsen redegjort for, at skikkelse og vandføringsevne i Møllebækken ikke bliver påvirket af projektet. Viborg Kommune vurderer, at der pga. projektets omfang og karakter ikke vil ske en ændring i vandføringen.

Projektstrækningen dækker Hedemølle Bæk, som er et privat vandløb og ikke er omfattet af et regulativ og Møllebækken, som er offentlig og dermed omfattet af et regulativ. Skikkelsen og afvandingen for Hedemølle Bæk bliver derfor vurderet ud fra de faktiske forhold på strækningen. Påvirkningen på afvandingen vurderes foreløbigt at være minimal eller ikkeeksisterende, især pga. det store fald på 7 ‰. Viborg Kommunes antagelse er, at det promillefald, der er i landskabet, svarer til vandløbets fald.

Regulativet for Møllebækken (2019) har angivet en budbredde på 1,0 meter på de øverste 639 meter. Her er vandløbets opmålt til en bredde på 1,4-1,7 meter og projektet med udlægning af sten og dødt ved vurderes ikke at medføre en ændring af de regulativmæssige forhold. Projektet medfører derfor ikke behov for ændringer i gældende regulativ.

Konsekvenser for natur og miljø

Projektet udgør ikke en risiko for, at Natura 2000 netværket bliver forringet, da der er ca. 7,6 km i fugleflugtslinje og der ikke er direkte hydrologisk forbindelse til nærmeste Natura 2000 område (N34 Brandstrup Mose). Afvandingen sker til Natura 2000 område N14 Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord, som ligger ca. 36 km væk i fugleflugtslinje. Baseret på afstanden til nærmeste Natura 2000 område, projektets karakter og omfang vurderes der ikke at være en påvirkning af Natura 2000 netværket.

Da projektområdet ikke er beliggende indenfor et Natura 2000-område fokuseres der på de akvatiske arter, som bevæger sig igennem eller langs med Gudenåen inklusive Møllebækken og andre tilløb. Her er de vigtigste arter i udpegningsgrundlaget bl.a. odder, bæklampret, havlampret, flodlampret, stavsild, grøn kølleguldsmed og damflagermus. Der er ikke kendskab til forekomst af bilag IV arter i projektområdet. Der er dog fund af odder i nærheden og der er mulighed for at andre bilag IV arter findes i området og benytter vandløbet og den tilstødende natur.

Udover formålet med at forbedre de fysiske forhold for laksefisk vil de fysiske ændringer i vandløbet samtidig være til gavn for den gunstige bevaringsstatus for Bæklampret. Man kunne også argumentere for, at det samme gør sig gældende for Havlampret, Flodlampret, Stavsild og Grøn kølleguldsmed, men disse arter er alle primært tilknyttet større vandløb med stor vandføring. Derfor forventes projektet ikke at have nogen betydning for disse arter. Samlet vurderes det, at projektet med tilladelsens vilkår vil medføre en positiv påvirkning på miljøet.

Den kortvarige anlægsperiode forventes ikke at påvirke odderbestanden væsentligt, da den er nataktiv og let kan flytte sig. Heller ikke for damflagermusen vil projektet have en væsentlig betydning, da vandløbsstrækningen forløber igennem tæt skov med tæt kronedække, hvilket kraftigt reducerer egnetheden som fourageringshabitat.

Naturbeskyttelsesloven

Møllebækken er i den nedre del af projektområdet udpeget som beskyttet vandløb efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Formålet med beskyttelsen i § 3 er at bevare naturområderne som levesteder for vilde dyr og planter. Alle former for tilstandsændringer i beskyttet natur kræver dispensation. Det er Viborg Kommunes vurdering, at det aktuelle projekt vil medføre ændringer i vandløbets fysiske forhold, som forbedrer den naturlige tilstand i vandløbet. Der kan derfor meddeles dispensation fra

naturbeskyttelseslovens § 3 med den begrundelse, at udlæg af dødt ved og store sten vil bidrage til, at den naturlige variation i vandløbet forbedres til fordel for fisk og smådyr.

Der er stillet vilkår til oplag og kørsel af materialer for at beskytte den omkringliggende natur. Viborg Kommune vurderer, at restaureringstiltagene er mulige at udføre fra de etablerede stier i området.

Udlæg af store sten vurderes at forbedre naturværdien i vandløbet, idet det vurderes at skabe turbulens og modvirke tilsanding, samt virke som skjulesteder for ørredyngel. De varierende bundforhold vil også øge livsvilkårene for den øvrige bundfauna i vandløbet.

Okker

Området hvor projektet gennemføres er udpeget som lavbundsareal, desuden er området klassificeret som okkerklasse 4 (ingen risiko). Projektet indebærer ikke drænarbejder, og der forventes derfor ikke okkerudvaskninger.

Kommuneplan

Det ansøgte projekt er omfattet af følgende retningslinjer i kommuneplanen 2025-2036 for Viborg Kommune: Bevaringsværdig landskab, lavbundsareal og Naturbeskyttelsesområde. Naturværdierne i disse områder skal beskyttes. Beskyttelseshensynet går forud for andre interesser. Med vilkårene opstillet i denne afgørelse, sikres det, at disse værdier beskyttes.

Vurdering af Virkning på Miljø

Viborg Kommune har vurderet projektet jævnfør lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM). Viborg Kommune vurderer, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og at restaureringen i sig selv ikke er af en sådan størrelse, at det er relevant at overveje udarbejdelse af en VVM-redegørelse. Det er derfor Kommunens vurdering, at projektet ikke skal screenes for VVM-pligt.

Kulturarv – arkæologiske fund

Der kan være væsentlige fortidsminder i det berørte område. Findes der spor af dette, skal arbejdet indstilles, og Viborg Museum (tlf.: 87 87 38 14) kontaktes med det samme.

Derfor kan du med fordel spørge hos Viborg Museum senest en uge før arbejdet starter, om man evt. vil deltage under arbejdet. På Slots- og Kulturstyrelsens hjemmeside, kan du finde mere information om museumsloven, men du er også velkommen til at henvende dig med konkrete spørgsmål direkte til Museet.

Offentliggørelse

Projektet har været offentliggjort på Viborg Kommunes hjemmeside [Vandløb - Viborg Kommune](#) i en 8 ugers høring jf. bestemmelserne i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v. Der er ikke indkommet forslag til ændringer til projektet.

Afgørelsen offentliggøres på kommunens hjemmeside [Høringer og afgørelser - Viborg Kommune](#) dags dato. Der er fire ugers klagefrist på afgørelsen, jf. klagevejledningen i bilag 2.

Denne afgørelse tilsidesætter ikke eventuelle servitutter og privatretlige aftaler. Der er med denne afgørelse ikke taget stilling til anden lovgivning.

Sådan behandler vi dine oplysninger i Teknik og Miljø

Viborg Kommune behandler dine personoplysninger i henhold til EU's generelle databeskyttelsesforordningen (GDPR). [Du kan læse orienteringen om behandling af dine personlysninger på viborg.dk](#). Har du ikke mulighed for at tilgå linket, kan du kontakte os for at få materialet tilsendt.

Med venlig hilsen

Marie-Louise Hinsch T. Nielsen
Biolog

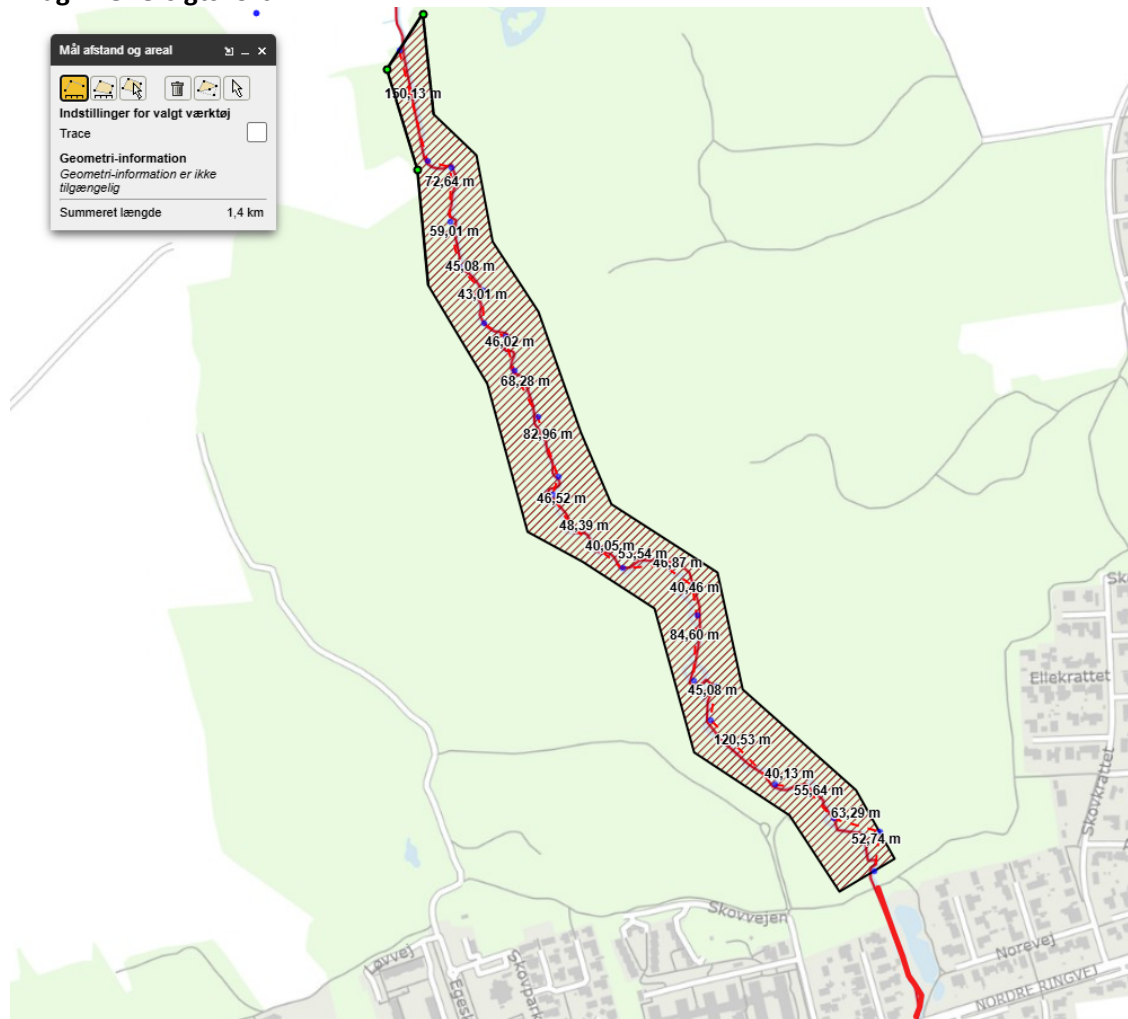
Kopi til:

- SGAV, mail@sgav.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – lokal, dnviborg-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – national, natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – lokal, viborg@dof.dk
- Dansk Botanisk forening Jylland, dbf.oestjylland@gmail.com
- Dansk Entomologisk Forening, entomologiskforening@gmail.com
- Dansk forening for rosport, dffr@roning.dk
- Dansk kano- og kajakforbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund lokal, himmerland@sportsfiskerforbundet.dk
- Danske Vandløb, dv@danskevandloeb.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, Viborg@friluftsradet.dk
- Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk
- Viborg Museum, oldtid@viborg.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Viborg Sportsfiskerforening, Jørgen Buch, formand@vsf.dk
- Jørn Kristensen, jorn-k@post8.tele.dk
- Fiskerikontrollen i Nykøbing Mors, inspektoratvest@fiskeristyrelsen.dk
- Bjerringbro Lystfiskerforening, formand@bjerringbro-sportsfisker.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, teamstr@gmail.com
- Ålav for Gudenå & Nørreå, post@aalavgn.dk
- Matrikel nr. 12af og 13g, Hjermind By Hjermind
- Matrikel 11o, Hjermind By, Hjermind
- Matrikel 10l, Hjermind By, Hjermind
- Matrikel nr. 1lo, Bjerring By, Bjerring
- Matrikel nr. 41 og 6b, Bjerring By, Bjerring
- Matrikel nr. 4x, Bjerring By, Bjerring
- Matrikel nr. 13ø, Bjerring By, Bjerring
- Matrikel nr. 8e, Bjerring By, Bjerring
- Matrikel nr. 8h, Bjerring By, Bjerring
- Matrikel nr. 9n, Bjerring By, Bjerring
- Matrikel nr. 7v, Bjerring By, Bjerring
- Matrikel nr. 12a, 5f og 5a, Bjerring By, Bjerring

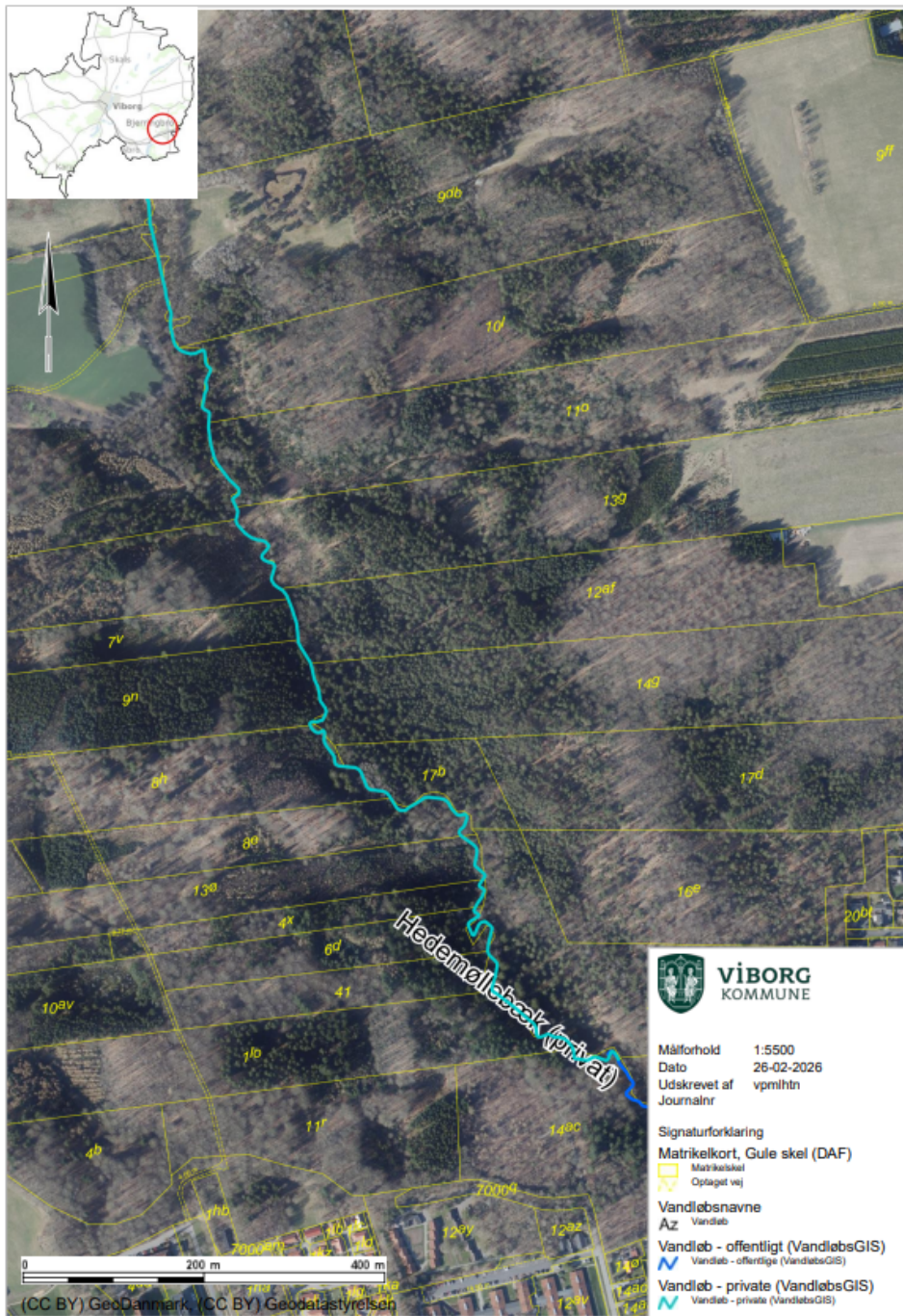
Bilag

1. Oversigtskort
2. Klagevejledning

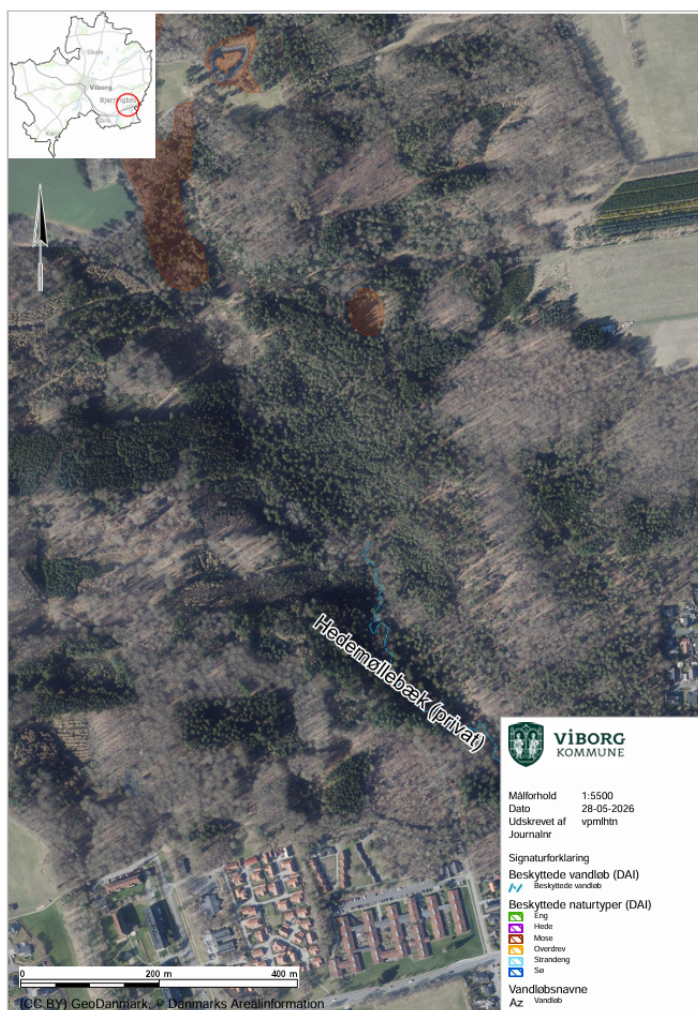
Bilag 1: Oversigtskort

Figur 1: Oversigtskort med angivelse af projektstrækningen fra ansøgningsmaterialet.

Figur 2: Oversigtskort over berørte matrikler i projektområdet markeret med gul.

Figur 3: Oversigtskort over beskyttet natur. Rød skravering viser beskyttet mose. Hedemølle bæk er beskyttet i den nederste del og er markeret med blå.

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet og klagefristen er 4 uger fra afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsesdatoen.

Afgørelsen efter vandløbsloven kan påklages af:

1. Den, afgørelsen er rettet til
2. Enhver, der må have en individuel, væsentlig interesse i afgørelsen
3. En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker (jf. vandløbslovens §84).

Offentlige myndigheder, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger med væsentlig interesse i afgørelsen er også klageberettigede efter naturbeskyttelsesloven.

Såfremt der bliver klaget over afgørelsen, må den ikke udnyttes medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet opretholder afgørelsen. Miljø- og Fødevareklagenævnet kan dog i særlige tilfælde ophæve denne opsættende virkning.

Klager kan indsendes via klageportalen: [Nævnenes Hus](#). Her kan du også læse mere om klagenævnets sagsbehandling. Klageportalen kan også findes på [borger.dk](#) og [virk.dk](#), hvor du kan logge på med MitID.

Klagen sendes via klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i klageportalen.

Klagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om klageportalen. Hvis du på grund af særlige forhold ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen, som har truffet afgørelse i sagen. Kommunen videresender herefter anmodningen til klagenævnet, som afgør, om anmodningen kan imødekommes.

Gebyr

Det koster et gebyr at klage over afgørelsen. Gebyrets størrelse er pr. 1. februar 2017 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Klagegebyret opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis:

- der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førstestansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- klager trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Spørgsmål om betaling og tilbagebetaling af gebyr afgøres af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Nævnets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Hvis du vil indbringe afgørelsen efter naturbeskyttelsesloven for domstolene, skal det ske inden 6 måneder, fra du har modtaget dette brev.